

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 463/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Vierou Ferčákovou, Štúrova 10/20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 CoKR 2/2016-331 z 10. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 CoKR 2/2016-331 z 10. mája 2016 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

«Porušovateľ... 10.05.2016 bez nariadenia pojednávania vydal Uznesenie č. 4CoKR/2/2016-331... ktorým odmietol odvolanie sťažovateľky proti Uzneseniu Okresného súdu Košice I č. 31 K/10/2012-31 7 zo dňa 30.11.2015... rozhodnutie odôvodnil poukázaním na skutočnosť, že uznesenie Okresného súdu Košice I napadnuté odvolaním bolo:

a) dňa 08.12.2015 zverejnené v Obchodnom vestníku v súlade s ustanovením § 199 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“)

b) čím bolo podľa ustanovenia § 199 ods. 9 ZoKR doručené úpadcovi dňa 09.12.2015

c) a od nasledujúceho dňa začala plynúť 15 dňová lehota na odvolanie

d) ktorá uplynula dňa 28.12.2015 (s odvolaním sa na § 57 ods. 2 OSP), teda bolo odvolanie sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu porušovateľa podané po uplynutí lehoty na odvolanie.

Sťažovateľka v konaní vykonala nasledovné úkony:

a) prevzala Uznesenie Okresného súdu Košice I č. 31 K/10/2012-317 zo dňa 30.11.2015 dňa 23.12.2015 na pošte, kde bola uvedená zásielka uložená poštovým doručovateľom na základe určenia dĺžky úložnej doby Okresným súdom Košice I na dobu 18 dní

b) odvolanie doručila osobne Okresnému súdu Košice I dňa 07.01.2016...

Ustanovenie § 199 ods. 1 ZoKR určuje, že ak tento zákon neustanovuje inak, uznesenia a iné písomnosti súdu sa v konaniach podľa tohto zákona doručujú ich zverejnením v Obchodnom vestníku. Uznesenie, ktoré sa zverejňuje v Obchodnom vestníku, sa zverejňuje bez odôvodnenia.-

ZoKR v § 167 ods. 5 ustanovuje spôsob doručenia nasledovne – Uznesenie o zamietnutí návrhu na povolenie oddĺženie súd doručí dlžníkovi. Proti uzneseniu je oprávnený dlžník podať odvolanie.

Sťažovateľka prevzala Uznesenie č. 31K/10/2012-317 zo dňa 30.11.2015 v rámci lehoty uloženia na pošte dňa 23.12.2015.

Lehota na odvolanie (§ 204 ods. 1 OSP) začala plynúť nasledujúci deň po dni, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty (§ 57 ods. 1 OSP), t.j. dňa 24.12.2015 a končila dňa 07.01.2016.

Dňa 07.01.2016 podala sťažovateľka osobne odvolanie proti uzneseniu č. 31 K/10/2012-317 zo dňa 30.11.2015 na Okresnom súde Košice I.

Porušovateľ mal vo veci riadne konať a rozhodnúť.

Lehota na odvolanie v prípade zamietnutia návrhu na povolenie oddĺženia neplynie od zverejnenia v Obchodnom vestníku, pretože:

a) uznesenie o zamietnutí návrhu na oddĺženie sa nezverejňuje v Obchodnom vestníku, keďže § 167 ods. 5 ZoKR ustanovuje iný spôsob doručenia, ako zverejnením v Obchodnom vestníku. Ustanovenie § 167 ods. 5 ZoKR exaktne uvádza „Uznesenie o zamietnutí návrhu na povolenie oddĺženia súd doručí dlžníkovi. Proti uzneseniu je oprávnený dlžník podať odvolanie.“ Naproti tomu ustanovenie § 167 ods. 3 ZoKR v prípade uznesenia o povolení oddĺženia ustanovuje: „V uznesení o povolení oddĺženia súd ustanoví správcu a určí rozsah právnych úkonov dlžníka, ktoré budú počas skúšobného obdobia podliehať súhlasu správcu: za správcu ustanoví toho, kto vykonával funkciu správcu v čase zrušenia konkurzu, ak takého niet, použije sa postup podľa § 40. Uznesenie súd bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku: uznesenie tiež doručí dlžníkovi a správcovi, ktorého v uznesení ustanovil.“

b) uznesenia zverejnené v Obchodnom vestníku sa zverejňujú bez odôvodnenia (§ 199 ods. 1 druhá veta ZoKR) a od dlžníka nie je možné spravodlivo požadovať, aby napísal odvolanie proti rozhodnutiu skôr, než sa oboznámi s odôvodnením rozhodnutia. V zásade platí, že v občianskom súdnom konaní musí byť v odvolaní uvedený rozsah a dôvody odvolania (§ 205 ods. 1 OSP), nad ktorými má odvolateľ dispozíciu len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 OSP). Kým nepozná dôvody súdu, nevie uviesť dôvody odvolania a teda nevie vyhotoviť odvolanie zodpovedajúce pravidlám OSP. Až keď sa dlžník oboznámi s dôvodmi, pre ktoré súd rozhodol tak, ako rozhodol, sa vie rozhodnúť, či sa s nimi stotožňuje alebo využije inštitút odvolania

c) lehotu na odvolanie určenú ustanovením § 204 ods. 1 OSP nie je možné skrátiť rozhodnutím súdu.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 4CoKR/2/2016-331 zo dňa 10.05.2016 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. 4 CoKR/2/2016-331 zo dňa 10.05.2016 zruš uje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľky vo výške 303,16 €... do 15 dni od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu. K porušeniu označeného práva malo podľa sťažovateľky dôjsť tým, že krajský súd odmietol jej odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 31 K 10/2012-317 z 30. novembra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) ako oneskorene podané, a to napriek tomu, že odvolanie podala v zákonom ustanovenej lehote.

Uznesením okresného súdu zverejneným v Obchodnom vestníku 8. decembra 2015, bol návrh sťažovateľky na oddĺženie zamietnutý. Okresný súd uznesenie doručil aj na adresu bydliska sťažovateľky. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka 7. januára 2016 sťažnosť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa

všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 167 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) uznesenie o zamietnutí návrhu na povolenie oddĺženia súd doručí dlžníkovi. Proti uzneseniu môže dlžník podať odvolanie.

Podľa § 199 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak tento zákon neustanovuje inak, uznesenia a iné písomnosti súdu sa v konaniach podľa tohto zákona doručujú ich zverejnením v Obchodnom vestníku. Uznesenie, ktoré sa zverejňuje v Obchodnom vestníku, sa zverejňuje bez odôvodnenia.

Podľa § 199 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii uznesenie sa v konaní podľa tohto zákona doručí aj iným spôsobom ako zverejnením v Obchodnom vestníku aj vtedy, ak tento zákon ustanovuje, aby sa písomnosť určitej osobe doručila, alebo ak je to potrebné pre vedenie konania; tým nie je dotknuté doručovanie podľa odseku 1.

Podľa § 199 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak je prípadný začiatok plynutia lehoty na podanie odvolania alebo urobenie iného úkonu spojený so zverejnením doručovanej písomnosti v Obchodnom vestníku a listina sa doručuje aj iným spôsobom ako zverejnením v Obchodnom vestníku, adresát písomnosti sa o tom poučí.

Podľa § 199 ods. 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.

Krajský súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uvádza:

„Súd prvého stupňa napadnutým uznesením návrh dlžníka na povolenie oddĺženia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie úpadca [REDAKOVANÉ].

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávaniu v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p odmietol odvolanie.

Podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p odvolačný súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Podľa § 167 ods. 5 ZoKR uznesenie o zamietnutí návrhu na povolenie oddĺženia súd doručí dlžníkovi. Proti uzneseniu je oprávnený dlžník podať odvolanie.

Podľa § 199 ods. 1 ZoKR, ak tento zákon neustanovuje inak, uznesenia a ine písomnosti súdu sa v konaniach podľa tohto zákona doručujú ich zverejnením v Obchodnom vestníku. Uznesenia, ktoré sa zverejňujú v Obchodnom vestníku sa zverejňujú bez odôvodnenia.

Podľa § 199 ods. 9 ZoKR, ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku.

Odvolačný súd zistil, že napadnuté uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 8.12.2015 a preto podľa § 199 ods. 9 ZoKR bolo doručené úpadcovi dňa 9.12.2015.

Na základe vyššie citovaného ustanovenia § 167 ods. 5 ZoKR proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na povolenie oddĺženia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať dlžník v bežnej 15 dňovej lehote počítanej od doručenia s tým, že uznesenie sa považuje za doručené už zverejnením v Obchodnom vestníku bez ohľadu na to, že sa uznesenie doručuje

dlžníkovi aj iným spôsobom. Lehota na podanie odvolania začína teda plynúť od zverejnenia uznesenia v Obchodnom vestníku.

Vzhľadom na vyššie uvedené lehota na podanie odvolania uplynula podľa ust. § 57 ods. 2 O. s. p. odvolateľke dňa 28.12.2015, pričom odvolanie podala až dňa 7.1.2016. Odvolací súd prelo podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p odmietol odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.“

Ako z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu bolo odmietnuté z dôvodu, že sťažovateľka podala odvolanie oneskorene. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia konštatuje, že krajský súd v citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia podrobne skutkovo aj právne s poukazom na príslušné ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii odôvodnil svoj právny názor o tom, že sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu oneskorene, a preto bolo podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odmietnuté.

Ústavný súd nad rámec uvedeného dodáva, že výkladom ustanovenia § 199 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v spojení s § 199 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii možno dospieť k záveru, že každé uznesenie a iná písomnosť súdu sa v konaniach podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii doručujú ich zverejnením v Obchodnom vestníku, pričom zverejnením v Obchodnom vestníku sa nedoručujú iba tie uznesenia a písomnosti súdu, o ktorých zákon o konkurze a reštrukturalizácii vyslovene uvádza, že sa v Obchodnom vestníku nezverejňujú. Doručovanie uznesenia podľa § 167 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je potrebné považovať za doručenie uznesenia „aj iným spôsobom“, tak ako to má na mysli § 199 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, teda uznesenie okrem doručenia jeho zverejnením v Obchodnom vestníku má byť doručené aj priamo dlžníkovi. Povinnosť doručiť uznesenie priamo dlžníkovi však nezbavuje súd povinnosti doručiť uznesenie aj zverejnením v Obchodnom vestníku, pričom pre plynutie lehoty na podanie odvolania je v zmysle § 199 ods. 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii rozhodujúce doručenie zverejnením v Obchodnom vestníku.

Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že v zmysle § 199 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii bola sťažovateľka už v uznesení okresného súdu, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku 8. decembra 2015, poučená o tom, že lehota na podanie odvolania voči tomuto uzneseniu plynie od doručenia uznesenia zverejnením v Obchodnom vestníku.

Ústavný súd v závere uvádza, že skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným (m. m. II. ÚS 134/09). O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto konštatuje, že ním nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016